

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ
ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИНИН АЛДЫНДАГЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫК ПЕДАГОГИКАЛЫК
КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН КВАЛИФИКАЦИЯСЫН ЖОГОРУЛАТУУ
ЖАНА КАЙРА ДАЯРДОО ИНСТИТУТУ

кыска мөөнөттөгү дасыгууну жогорулатуу тууралуу

СЕРТИФИКАТ

**Эдилбек кызы
Баян**

2022-жылдын 15-августунан
2022-жылдын 23-сентябрга чейин

«Диндердин өнүгүү тарыхы»

программасы боюнча 72 саат көлөмдөгү кыска
мөөнөттөгү дасыгууну жогорулатуу курсунан
өттү.

директор
педагогика илмий илим
кызматкери

Каттоо № 12022

Берилген күнү: 2022-жылдын 23-сентябры

Бишкек шаары

Сертификат квалификацияны жогорулатуу тууралуу
мамлекеттик документ болуп эсептелет.

№ 1E170000234 КРнын ББжИМинистрликисине

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ
КВАЛИФИКАЦИИ И ПЕРЕПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
РАБОТНИКОВ ПРИ МИНИСТЕРСТВЕ ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

СЕРТИФИКАТ

о краткосрочном повышении квалификации

**Эдилбек кызы
Баян**

15 августа 2022 года по 23 сентября
2022 года прошел/а/ курс краткосрочного
повышения квалификации по программе

«История развития религий»

в объеме 72 часа.

директор
кандидат педагогических
наук

Региональный № 12022

Дата выдачи: 23 сентября 2022 г.

А.Д.Токтомаматов

город Бишкек

Сертификат является гос.ударственным документом
о повышении квалификации

"Бекитилди"

"Макулдашылды"

мектептин окуу болумунун

башчысы А. М. М.

"1" 09 2022 ж.

"Макулдашылды"

усулдук бирикменин башчысы

[Signature]

"1" 09 2022 ж.

Календарлык-тематикалык план

Предмет: Диндердин өмүзүчү тарыхы

Класс 9

Окуу китеби _____

Окуу китебинин автору Домашев А. К., Исоева Т. К.

Басмадан чыккан жылы 2022-жыл

Жыл боюнча өтүлүүчү сааттардын саны 34

Жумасына өтүлүүчү сааттардын саны саат 1

Чейрек боюнча өтүлүүчү сааттардын саны:

Жазуу иштери:

1-чейрек- 8 саат

1-чейрек- _____

2-чейрек 7 саат

2-чейрек- _____

3-чейрек 10 саат

3-чейрек- _____

4-чейрек- 8 саат

4-чейрек- _____

Кошумча

адабияттар: _____

Мугалимдин аты-жөнү: Эдилбек Козол Баян.

Диндердин өнүгүү тарыхы 9-класс

(Жумасына 1саат, жылына 34 саат)

№	Теманын аталышы	Саат саны	Өтүлүү мөөнөтү
	1-чейрек		
	1бөлүм. Дүйнөлүк диндердин негиздери.		
1	Киришуу	1	2. 09.
2	Диндердин негиздер жөнүндө тушунук	1	7. 09
3	Буддизимдин негиздери	2	14. 09 21. 09
4	Христианчылыктын негиздери	2	28. 09 5. 10.
5	Кайталоо	2	12. 10 19. 10.
		8саат	
	2-чейрек		
	2бөлүм. Ислам дининин негиздери		
6	Ислам дининин негиздери	2	9. 11.
7	Ишеним	2	23. 11 30. 11.
8	Ибадат	2	7. 12. 14. 12
9	Кайталоо	1	21. 12.
		7саат	
	3-чейрек		
10	Ахлак	1	18. 01.
11	Мухаммед пайгамбардын Замандаштары: Сахабалар баяны	2	25. 01. 1. 02

	Збөлүм .Кыргызстандагы Ханафий мазхабы жана Матуридий ишеними.		
12	Имам Азам жана Ханафий мазхабы	2	8.02 15.02.
13	Ханафий мазхабынын өзгөчүлүктөрү	1	22.02.
14	Ханафий мазхабынын Кыргызстандын аймагына таралышы	1	1.03.
15	Абу Мансур аль-Матуридий жана ишеним мектеби	2	15.03. 22.
	Кайталоо 1-2-бөлүмдү кайталоо иштери(тест,эссе,тест менен иштөө)		
		10саат	
	4-чейрек		
	4бөлүм.Мамлекет жана дин		
16	Кыргыз Республикасындагы мамлекет менен диндин өз ара кызматташуусу	2	
17	Кыргыз Республикасынын диний чөйрөдөгү мамлекеттик саясат	1	
18	Радикализм,экстремисттик жана террористтик уюмдар	2	
19	Конфессиялар аралык ынтымак жана толеранттуулук	2	
	Кайталоо.3-4-бөлүүмдү кайталоо иштери(тест,эссе,текст менен иштөө)	1	
		8саат	
	Жалпы саат	34саат	

ООб _____

Класс, дата, предмет: 9-класс, Диндердин өнүгүү тарыхы**Сабактын темасы:** Диндердин негиздери жөнүндө түшүнүк**Сабактын тиби:** жаңы билимдерди үйрөнүү**Сабактын формасы:** жалпы, топтук иштер**Сабактын максаты:** 1. Дин жана анын негиздери тууралуу билимдерге ээ болушат.

2. Диндин негиздерин айрымалап билүү менен адам баласындагы жакшы-жаманга тийгизген таасирлерин аныкташат.

3. Диний ишенимдер менен адеп-ахлактын жолу бир экендигине сереп салышат.

Кутүлгөн натыйжа: (Көрсөткүч)

Диндин негизги булактарын айтып бере алышат.

Диндин ыйык китептери жөнүндө айтып бере алышат.

Сабактын жабдылышы: компьютер, проектор**Негизги****компетенттүүлүктөр**(**НК**)

1. Маалымат компетенттүүлүк: алынган тарыхый социалдык маалыматкасынчыл талдоо жасап курчап турган реалдуулука карата өз позициясынаргументтүү коргоп, аларды пайда болгон көз караштык системалар мененменен салыштыра алат.

2. Социалдык коммуникативдик компетенттүүлүк: өз максаттарын башкаадамдардын жана социалдык топтордун кызыкчылыктары мененсалыштырат, позициялардын түрдүүлүгүн таануунун жана баалуулуктарга(диний, этникалык, профессионалдык, инсандык ж.б.), башка адамдаргакарата урматтоо мамилесинин негизинде өз көз караштарынмаданияттуу коргой алат.

3. Өзүн уюштуруу жана проблемаларды чечүүчү компетенттүүлүгү: окуяларга жана инсандарга аргументтүү мүнөздөмө берет

Предметтик компетенттүүлүктөр (**ПК**)

1. Диндерди таанып-билүүчүлүк: дин негиздери жана салттуу дин тууралуу түшүнүктөргө ээ болот

2. Жарандык: көп улуттуу жана көп конфессиялык чөйрөдө маданияттуу баарлаша алат.

3. Руханий-адептик: жарандык иденттүүлүгүн аңдап билет, этностор жана диндер аралык чөйрөдө толеранттуу мамиле жасай алат.

4. Көп маданияттуу: башка маданияттарды жана диндерди түшүнүүгө жана сыйлоого негизделген көп улуттуу, көп маданияттуу жана поликонфессиялык чөйрөдө жигердүү жана натыйжалуу жашоо жөндөмдүүлүгү, ар кандай улуттагы, расалык, ишеним, курактагы адамдар менен тынчтыкта жашоо ынтымакта жашоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болот

Сабактын жүрүшү

Этаптар	Мугалимдин иш аракети	Окуучунун иш
Киришүү	Саламатсыңарбы балдар! Мурунку жумадагы сабакта биз коомдун талабы болгон жаңы предметтин маани-маңызы жөнүндө түшүнүк алдык эле. Эми сабактын маңызына түздөн-түз киришебиз. Баарыбыз көңүл буралы	Сабактарга да көргөзүшөт. К
Акыл чабуулу	Дин дегенди кандай түшүнөбүз? Анын адамзаттын жашоосунда кандай орунду ээлейт? Кандай диндерди билесиңер?	Ойлорун айты алышат.
Жаңы тема	Эми бүгүнкү жаңы темабызга киришебиз. Ал “Диндердин негиздери жөнүндө түшүнүк” деп аталат.	
Максаты:	Бүгүнкү сабакта: Диний түшүнүктөргө ээ болуу менен диндин негиздерин окуп билебиз; Диндин негиздерин айрымалап, ыйык китептердин маани-маңыздарын ажыратабыз; Диний маалыматтарды туура кабыл алганга үйрөнөбүз.	Жазып алыша
Жаңы материалды өздөштүрүү	Аудио-визуалдык лекция окуйт.	Угушат, жазы
Топтор менен иштөө	Окутуу каржаттары менен жабдып, алдын ала түзүлгөн суроолорду таратат. Убакыт белгилейт. 1-топ: Диндин негиздерине эмнелер кирет? (Концептуалдык карта түзүү) 2-топ: Дин булактары эмнеге таянат? (Эки бөлүктүү күндөлүктү толтуруу) 3-топ: Диний ыйык китептердин окшоштуктарын табуу (Венндин диаграммасын түзүү) 4-топ: Адеп-ахлак менен диндин маңыздарындагы айрымачылыктар. 4-5 сүйлөмдөн турган эссе жазуу)	Топторго бөлү Суроолорду о тапшырмалар;
Презентация	Эксперттерди дайындап, алар менен бирдикте, иштерге баа берет	Командаларда окуучу чыгып иштерин жакт топтордун сур жооп беришет
Бышыктоо	Доскадагы кластерди толтуруу үчүн түзүлгөн блиц	Жооп табыша чыгып, класте

Сабактын планы

1.Тема: Ислам дининин келишээр
 2.Класс: 9
 3.Сабактын максаты: Ислам дининин келишээр буюмдар
 Билим мечитке маанилөөн алыш
 берүүчүлүк: Жуушурттар, кыран, сунат, ишма б-ге мек. б-р.
 Өнүктүрүүчүлүк: ой теуиртүү, байлдоо.

Тарбия
 берүүчүлүк: Байлдоо, бири-бирин сыйлоо, сөздөрүн
чүрчөтөр.

Предмет аралык байланыш
 Сабактын жабдылышы: китеп, фетер, проектор, сунаттар
 Сабактын тиби: Жаңы теманы өздөштүрүү
 Сабактын жүрүшү: Саламаттык, окутуу жана мектеп.
 Үй тапшырманы текшерүү

Жаңы тема: Исламдын келишээр дүйнөсүн
төрөтөтө маанилүү окуяларын бири-бирине
байланыштуу, мусулман-бай ишма адам деген
түшүнүктү. Дүйнөсүн үч динден ишкөн Ислам
дининин жана ишма адам түшүнүктү.
Келишээр дүйнөсүнүн маанилүү келишээр 70% дин
болуп саналат. Ислам дини VII к. башы
Араб. кароонун арабдарга келишээр болгон.
Араб келишээр келишээр араб мезгилинде
саламат, жана ишма адам түшүнүктү берген.
Исламдын келишээр китеби - Кыран.
Кыран - 44 сунаттан келишээр 236 алтын түшүнүктү
Ислам дини адам баласын келишээр
түшүнүктү берген. Сунаттар дин болгондуктан
мечит келишээр болгондуктан, дин болгондуктан, келишээр
дүйнөсүнүн араб мезгилинде келишээр араб мезгилинде
мечиттерде, маанилүү араб мезгилинде, араб мезгилинде,
мечиттерде, маанилүү араб мезгилинде.
 Бышыктоо: Келишээр түшүнүктү араб мезгилинде
болгондуктан.

Жыйынтыктоо: Араб мезгилинде маанилүү
 Үйгө тапшырма: 9 окуу келишээр
 Баалоо: —

Сабактын планы

1. Тема: Ахлал
 2. Клас: 9
 3. Сабактын максаты: Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин
 Билим берүүчүлүк: Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин
 Өнүктүрүүчүлүк: Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин
 Тарбия берүүчүлүк: Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин
 Предмет аралык байланыш
 Сабактын жабдылышы: китеп, алай д ахлак, Адеп-ахлактык
 Сабактын тиби: Көзгө көрсөтүүчү
 Сабактын жүрүшү: Салт-санаа
 Үй тапшырманы текшерүү: Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин

Жаңы тема: Ахлал араб тилинде "ахлак" же "ахлак" деген сөз менен белгиленип, "ахлактык турмуштун белгилери" дегенди түшүндүрөт. Ахлал деген сөз араб тилинде "ахлак" жана "ахлактык" түрлөрү менен келип чыгат жана ахлактык турмуштун белгилерин билдирет. Адеп-ахлактык турмуштун белгилери деген сөз араб тилинде "ахлактык" деген сөз менен келип чыгат жана ахлактык турмуштун белгилерин билдирет. Адеп-ахлактык турмуштун белгилери деген сөз араб тилинде "ахлактык" деген сөз менен келип чыгат жана ахлактык турмуштун белгилерин билдирет.

Бышыктоо Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин

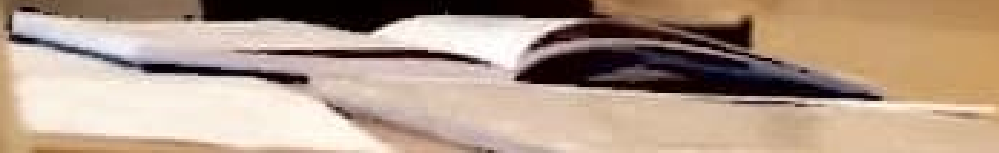
Жыйынтыктоо Адеп-ахлактык турмуштун белгилерин

Үйгө тапшырма § 7

Баалоо

Текшерүү: А. А. А.

САМПСЕДТИК ГИМНИ

Ал жашоону алуу эмес, тереңдеп
Эңгээлден жана кызыл бардык
Самгал Кызыл Ала-Тосул эмнеден
Самгал келди Асман алабадылар

Кызылмын
Аларды бар, кызыл ал
Алардын кызыл
Кызыл бар бар бар
Ал алабадылар кызыл

Кызылмын
Алардын кызыл кызыл кызыл
Досторун бар бар бар
Күт кызыл ал бардык кызыл
Алардын кызыл кызыл кызыл

Кызылмын
Алардын кызыл кызыл кызыл
Жашоонун алабадылар кызыл
Алар кызыл кызыл кызыл кызыл
Алар кызыл кызыл кызыл кызыл

Кызылмын

MANUSKRIP (1898)

As a document with various sections, including a list of names and dates, it appears to be a historical record or a list of events.

Ак мөңгүлүү аска зоолор, талаалар,
Элибиздин жаны менен барабар.
Сансыз кылым Ала-Тоосун мекендеп,
Сактап келди биздин ата-бабалар.

Кайырмасы:

Алгалай бер, кыргыз эл,
Азаттыктын жолуна,
Өркүндөй бер өсө бер,
Өз тагдырың колуңда.

Байыртадан бүткөн мүнөз элиме,
Досторуна даяр дилин берүүгө.
Бул ынтымак эл бирдигин ширетип,
Бейкуттукту берет кыргыз жерине.

Кайырмасы

Аткарып элдин үмүт, тилеги,
Желбиреди эркиндиктин желеги,
Бизге жеткен ата салтын, мурасын,
Ыйык сактап урпактарга берели.

Кайырмасы

Сөзү: Ж.Сыдыков, М.Кутупов
Обону: Н.Давлесов, К.Молдобасанов

“ЭГЕР МАГА ЖЕРДИН ТАЯНЫЧ ЧЕ
МЕН АНЫ КӨТӨРҮП АЛ

“ЭГЕР МАГА ЖЕРАНИ ТАЯНЫЧ ЧЕКТИНИ ТААП БЕРСЕ,
МЕН АНЫ КӨТӨРҮП АЛАР ЭЛЕ” АГЛОНЕД

Өздүк анализ

Класста 13 окуучу бар.Жандуу кыймылдуу класс.Өтүлгөн темам Календарлык пландын негизинде коюлган.Сабак өтүүдө предмет аралык байланыш болду.Тарых сабагы менен .

Теманы өтүүдө,окуучуларга жеткиликтүү түшүндүрүүдө белгилүү деңгээлде татаалдыктар,кыйынчылыктар болду.Сабакка коюлган максаттарыма жетиштим деп айтсам болот.Максаттарды ишке ашырууда сабактын баардык этаптары сакталды,интерактивдүү досканы максималдуу пайдаландым.Ошондой эле проектор менен да иштедик.Класстагы бардык окуучулардын иштешине,өз оюн айтуусунда,талкууга активдүү катышуусуна шарт тузүүгө аракет кылдым.Менин оюмча окуучуларым Буддизимдин негиздери боюнча жакшы маалымат алышты.Бугункү сабагыма өзүмдө, окуучуларыма да активдүү катышты.